

zaaknummer 2011T394(2)

2 mei 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven,

tegen:

(wijlen) [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven onder andere kapelaan van de parochie [naam] te
[plaats] geweest.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 20 september 2011. Op 28 oktober 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Bisschop van het Bisdom 's-Hertogenbosch.

Op 6 februari 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur en door [naam], vertrouwenspersoon. Namens het Bisdom is verschenen [naam] voornoemd, alsmede [naam]. Betrokkenen hebben hun standpunten toegelicht.

2. De klacht

2.1. Klager werd in zijn jeugd buitengesloten door leeftijdsgenoten en had daarvan veel verdriet. Aangeklaagde reageerde hier begripvol op naar klager toe en won daarmee zijn

vertrouwen. Klager ging regelmatig op donderdagen naar de kerk om met aangeklaagde te spreken over zijn moeilijke situatie. Op enig moment vroeg aangeklaagde klager om op zaterdag te komen. Als klager dan naar de kerk kwam om met aangeklaagde te praten, deed aangeklaagde de deur van de kerk dicht. Aangeklaagde dwong klager geleidelijk om zich steeds verder bloot te geven, zowel figuurlijk als letterlijk. Klager moest zich voor aangeklaagde uitkleden om vervolgens een misdienaarsgewaad te passen. In de volgende contacten moest klager zich uitkleden voor aangeklaagde, zodat aangeklaagde kon controleren of hij zich wel goed had gewassen. Vervolgens betastte aangeklaagde klager tussen zijn benen. Bij de 13^e ontmoeting met aangeklaagde moest klager bloot met zijn buik op een tafel gaan liggen. Vervolgens heeft aangeklaagde klager anaal verkracht. Klager voelde een vreselijke pijn in zijn anus en begon te huilen. Toen klager tegen aangeklaagde zei dat hij het thuis zou vertellen, kreeg hij een klap in zijn gezicht. Klager kleepte zich weer aan en zag toen dat hij erg bloedde.

2.2. De ouders van klager zijn met hem naar het [naam] ziekenhuis in [plaats] gegaan, alwaar klager is gehecht. Daarna hebben zijn ouders getracht om aangifte te doen van het misbruik bij de politie, maar de politie weigerde de aangifte op te nemen. In 1953 heeft klager op advies van zijn huisarts enige gesprekken gehad met een psycholoog.

2.3. Na het misbruik heeft klager een zelfmoordpoging gedaan door in de [haven] in [plaats] te springen. Klager stelt dat zijn jeugd hem is ontnomen door het misbruik en dat hij geen zelfvertrouwen meer had. Met zijn vrouw en kinderen heeft hij nooit durven praten over het misbruik. Klager voelde zich door het misbruik belemmerd in het fysieke contact met zijn kinderen. Hij heeft zijn kinderen nooit kunnen knuffelen.

2.4. Klager wenst met zijn klacht gerechtigdheid en genoegdoening te bereiken. Hij wil graag erkenning van de kerk. Voorts wil klager aanspraak maken op schadevergoeding. Klager hoopt met deze klacht de nare gebeurtenissen uit het verleden af te kunnen sluiten.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Bisschop heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. De archieven en het persoonsdossier van aangeklaagde geven geen aanwijzingen die duiden op seksueel misbruik door aangeklaagde. Ook navraag bij broeders heeft geen informatie opgeleverd. Evenmin zijn er andere klachten tegen aangeklaagde bekend bij het bisdom. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt. De Bisschop geeft aan dat, mocht aangenomen worden dat het misbruik heeft plaatsgevonden, van zijn kant medeleven, spijt en excuses passen.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere

gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer zestig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunen de verklaringen van de huisarts van klager en de Hulpverleningsinstantie [naam] de klacht. Uit die verklaringen blijkt dat klager zich in 2010 tot zijn huisarts en in 2009 tot [instelling] heeft gewend in verband met het misbruik door aangeklaagde. De Klachtencommissie acht daarbij van belang dat beide hulpverleners in hun verklaring aangeklaagde bij naam hebben genoemd.

Ook wordt de gestelde anale verkrachting door de huisarts op grond van de later noodzakelijk gebleken medische behandeling, mogelijk geacht. In het licht van het overige misbruik is de Klachtencommissie dan ook van oordeel dat ook die verkrachting aannemelijk moet worden geacht.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 9. jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen had moeten kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. De Bisschop heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens het bisdom het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.6. Over het verzoek van klager om schadevergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Bisschop zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding kunnen wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van het bisdom 's-Hertogenbosch de klacht gegrond te verklaren en zich in te zetten voor (verdere) vermindering van het leed van klager.

Dit advies is vastgesteld op 2 mei 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. P.A.M. Hendriks en drs. A.A.M. Oostveen, leden, bijgestaan door mr. C.A. Murray, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Bisschop van het bisdom 's-Hertogenbosch en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Bisschop.